

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران
اداره مطالعات و سازمانهای بین‌المللی

دایره مطالعات ارزی

بررسی وضع اقتصادی - ارزی کشورهای عمدۀ
نرخهای بهره، قیمت طلا و نفت

طی هفته منتهی به ۱۱/۰۷/۲۰۰۸

(شماره ۱۶)

۲۳ تیرماه ۱۳۸۷

فهرست مادرجات

<u>صفحه</u>	<u>عنوان</u>
۱	۱- آمریکا
۷	۲- منطقه یورو
۱۱	۳- ژاپن
۱۵	۴- انگلیس
۲۱	۵- طلا
۲۴	۶- نفت

ارزش هر دلار آمریکا به ارزهای عمدہ (آخر وقت بازار نیویورک) ، قیمت نقدی

۱۳۸۷/۴/۲۱ هفته متمیز به

طلا ، قیمت نفت خام در بازارهای سلف و ۴ شاخص عمدہ سهام

۲۰۰۸/۷/۱۱

متوسط هفته گذشته	رتبه	درصد تغییرات نسبت به هفته گذشته	متوسط هفته	جمعه ۱۱ ژوئیه	پنجشنبه ۱۰ ژوئیه	چهارشنبه ۹ ژوئیه	سه شنبه ۸ ژوئیه	دوشنبه ۷ ژوئیه	عنوان	جمعه ۴ ژوئیه
۰/۶۱۲۵۷		+۰/۳۸	۰/۶۱۴۹۰	۰/۶۱۳۳۱	۰/۶۱۴۹۵	۰/۶۱۵۱۰	۰/۶۱۵۰۸	۰/۶۱۶۰۵	دلار به SDR	۰/۶۱۴۹۲
۱/۹۸۹۰	(۴)	-۰/۴۹	۱/۹۷۹۲	۱/۹۸۸۸	۱/۹۷۷۶	۱/۹۸۳۱	۱/۹۷۰۰	۱/۹۷۶۷	* لیره انگلیس	۱/۹۸۲۴
۱/۰۱۹۱	(۱)	-۰/۰۵	۱/۰۱۳۶	۱/۰۰۹۹	۱/۰۰۹۵	۱/۰۱۱۰	۱/۰۲۰۳	۱/۰۱۷۱	دلار کانادا	۱/۰۱۸۵
۱/۰۲۱۷	(۳)	+۰/۴۵	۱/۰۲۶۳	۱/۰۱۵۶	۱/۰۲۷۶	۱/۰۲۷۸	۱/۰۳۳۹	۱/۰۲۶۴	فرانک سویس	۱/۰۲۵۳
۱۰۶/۳۴	(۵)	+۰/۵۶	۱۰۶/۹۴	۱۰۶/۲۵	۱۰۷/۰۵	۱۰۶/۷۰	۱۰۷/۵۰	۱۰۷/۱۸	ین ژاپن	۱۰۶/۷۵
۱/۵۷۶۳	(۲)	+۰/۰۴	۱/۵۷۶۹	۱/۵۹۳۳	۱/۵۷۸۳	۱/۵۷۴۸	۱/۵۶۶۳	۱/۵۷۲۱	* یورو (پول واحد اروپایی)	۱/۵۷۰۷
۱/۶۳۲۴۸		-۰/۳۸	۱/۶۲۶۲۹	۱/۶۳۰۵۱	۱/۶۲۶۱۶	۱/۶۲۵۷۵	۱/۶۲۵۸۰	۱/۶۲۳۲۵	SDR به دلار	۱/۶۲۶۲۳
۹۳۴/۸۳		-۰/۲۹	۹۳۲/۱۵	۹۶۳/۸۰	۹۳۹/..	۹۲۶/۱۵	۹۱۳/۸۰	۹۱۸/۰۰	طلای لندن (هراونس)	۹۳۲/۶۰
۹۳۵/۵۶		+۰/۱۳	۹۳۶/۷۸	۹۶۴/۰۰	۹۴۴/۷۰	۹۲۷/۵۰	۹۲۱/۹۵	۹۲۵/۷۵	طلای نیویورک (هر اونس)	تعطیل
۱۴۳/۰۵		-۱/۹۴	۱۴۰/۲۸	۱۴۴/۴۹	۱۴۲/۰۳	۱۳۶/۵۸	۱۳۶/۴۳	۱۴۱/۸۷	نفت برنت انگلیس	۱۴۴/۴۲
۱۴۲/۴۶		-۱/۷۰	۱۴۰/۰۴	۱۴۵/۰۸	۱۴۱/۶۵	۱۳۶/۰۵	۱۳۶/۰۴	۱۴۱/۳۷	نفت پایه آمریکا	تعطیل
۱۱۳۰۹		-۰/۸۰	۱۱۲۱۹	۱۱۱۰۱	۱۱۲۲۹	۱۱۱۴۷	۱۱۳۸۴	۱۱۲۳۲	DOW-30 (بورس وال استریت)	تعطیل
۱۳۳۴۷		-۱/۷۷	۱۳۱۱۰	۱۳۰۴۰	۱۳۰۶۷	۱۳۰۵۲	۱۳۰۳۳	۱۳۳۶۰	NIKKEI-225 (بورس توکیو)	۱۳۲۳۸
۶۳۳۳		-۰/۳۸	۶۳۰۹	۶۱۵۳	۶۳۰۵	۶۳۸۶	۶۳۰۴	۶۳۹۶	DAX-30 (بورس فرانکفورت)	۶۲۷۲
۵۴۸۴		-۰/۹۹	۵۴۳۰	۵۲۶۲	۵۴۰۷	۵۵۳۰	۵۴۴۱	۵۵۱۳	FTSE-100 (بورس لندن)	۵۴۱۳

بسمه تعالی

۱- آمریکا

الف- نوسانات دلار

در هفته گذشته دلار در برابر تمام ارزهای عمده مورد بررسی، به استثنای دلار کانادا و یورو تقویت گردید. متوسط ارزش دلار در هفته گذشته نسبت به متوسط ارزش آن در هفته ماقبل در برابر یورو 0.04 درصد کاهش و در برابر لیره انگلیس و ین ژاپن به ترتیب 0.49 درصد و 0.56 درصد افزایش یافت. به نزخهای آخر و وقت بازار نیویورک، در هفته گذشته هر دلار در محدوده $1.06/25$ - $1.07/50$ یورو و هر یورو در محدوده $1/5933$ - $1/5663$ دلار معامله گردید.

نوسانات دلار در هفته گذشته، عمدتاً تحت تأثیر اخبار سیاسی، وضعیت شرکتهای مالی، ارقام اقتصادی، نوسانات بازار نفت و سهام و برخی موارد دیگر قرار داشت. در روز جمعه هفته ماقبل مطابق با ۴ ژوئیه گزارش اشتغال آمریکا نشان داد که تعداد متقاضیان بیمه بیکاری این کشور در ماه ژوئن 62 نمودار نوسانات دلار به یورو و ین ژاپن (آخر وقت بازار نیویورک)

هزار نفر افزایش یافته که رقم مذکور مطابق با انتظارات بازار بود. تأثیر مثبت این گزارش از آن جهت اهمیت بیشتری یافت که پیش از آن گزارش دیگری از بدتر شدن اشتغال در بخش خصوصی آمریکا حکایت کرده و موجب نگرانی های بیشتر شده بود. در نتیجه دلار در روز دوشنبه ۷ ژوئن توانست از این جو عمومی مثبت به خصوص در اوایل وقت بازار نیویورک منتفع گردد. بهای نفت نیز که در هفته ماقبل به سطح بی سابقه ۱۴۵/۸۵ دلار در هر بشکه رسیده بود، در روز دوشنبه کاهش یافت و در لحظاتی حتی در قیمت ۱۳۹/۵ دلار نیز معامله گردید. دو گزارش انتشار یافته در این روز به وقت بازار اروپایی نیز نشان داد که شاخص اعتماد تجاری منطقه یورو در ماه ژوئیه به پایین ترین سطح خود از ژوئن ۲۰۰۵ رسیده و تولیدات صنعتی آلمان نیز در ماه مه به طور غیرمنتظره ای کاهش یافته است. از سوی دیگر، رئیس فدرال رزرو سان فرانسیسکو در سخنانی بر افزایش خطر فشارهای تورمی تأکید نمود. در ادامه معاملات این روز بانک بزرگ Lehman Brothers اعلام کرد که دو مؤسسه مالی Fannie Mae و Freddie Mac -بزرگترین مؤسسات فعال در زمینه وام های رهنی- ممکن است در شرایط دشوار فعلی مجبور به تأمین مالی گرددند. این خبر موجب افت سهام شرکت های مالی و به دنبال آن افت شاخص های اصلی سهام گردید. در نتیجه دلار در برابر یورو تضعیف گردید. اما پس از آن و در ادامه معاملات این روز روند نزولی بورس سهام تا حدی برگشت نمود که موجب شد دلار در برابر یعنی ترقی پیدا کند. در روز سه شنبه آقای Bernanke رئیس فدرال رزرو گفت: بانک مرکزی جهت بروزرفت از بحران مالی، گزینه های مختلفی را مدنظر دارد که یکی از آنها تمدید دوره اعطای تسهیلات و وام به برخی واسطه های اصلی بازار پس از پایان امسال می باشد. بنابراین بسته حمایتی اضطراری فدرال رزرو در سال ۲۰۰۹ نیز به قوت خود باقی خواهد بود. همچنین سخنان رئیس فدرال رزرو ریچموند نیز احتمال افزایش نرخهای بهره را تقویت نمود. انتشار این اخبار به همراه ادامه روند نزولی بهای نفت، بورس سهام را قوت بخشدید. بنابراین ارزش دلار در برابر اکثر ارزهای عمدۀ از جمله یورو و یعنی افزایش یافت. در روز چهارشنبه خبرهای منتشره حاکی از آن بود که ایران دست به

آزمایش موشکهای دوربرد زده است. به گفتهٔ برخی منابع، این موشکها توان اصابت به اهداف خود در اسرائیل و دیگر پایگاههای آمریکا در منطقه را دارند. به دنبال این خبر قیمت نفت سیر صعودی پیمود. آمریکا از بزرگترین واردکنندگان نفت خام است و اقتصاد این کشور از این حیث می‌تواند آسیب پذیری زیادی در برابر ترقی قیمت‌های نفت داشته باشد. همچنین بر اساس اخبار منتشره، کنسولگری آمریکا در شهر استانبول ترکیه مورد حمله قرار گرفت. معامله‌گران نیز با احساس نگرانی و ناامنی به ارزهای مطمئن‌تر و کم ریسک‌تر روی آوردن. در روز پنج شنبه تردیدهای جدی نسبت به سلامت بخش مالی آمریکا وجود داشت. در این روز قیمت سهام شرکت‌های Freddie Mac و Fannie Mae به پایین ترین سطح خود از سال ۱۹۹۱ تاکنون رسید. برآوردهای انجام شده و به ویژه آنچه در گزارش روز دو شنبه مؤسسه Lehman Brothers منعکس شده بود نشان می‌دهد که این دو شرکت عظیم فعال در زمینه وام‌های رهنی، نیاز به تأمین مالی به مبلغ ۷۵ میلیارد دلار از طریق افزایش سرمایه دارند. اما افت ارزش این شرکتها توان آنها را در اجرای این برنامه به شدت محدود می‌نماید. بنا به دلایل فوق دلار در برابر یورو ضعیف شد اما رشد بورس وال استریت در این روز موجب ترقی دلار در برابر یمن ژاپن گردید. در روز جمعه تحلیلگران بازار بدین نتیجه رسیدند که مشکلات مالی پیش آمده برای دو مؤسسه بزرگ وام‌های رهنی در آمریکا، بانک مرکزی این کشور را در ادامه سیاستهای پولی انقباضی خود بسیار محدود می‌نماید. به همین دلیل ارزش دلار در برابر یورو و تنزل یافت. اما یک منبع خبری گفت که مؤسسات مالی مذکور واجد شرایط استقراض از بانک مرکزی هستند. البته این اظهارات از سوی سخنگوی فدرال رزرو تکذیب شد، اما به هر حال تأثیر مثبت خود را بر روی دلار بر جای گذاشت و موجب تقویت این ارز در برابر یمن گردید.

ب- بازار پولی داخلی

اقتصاد آمریکا در حال حاضر با وضعیت بغرنجی روبروست که مشکل سیاستگذاران این کشور را نیز دو چندان می‌کند. از یکسو با توجه به افزایش قیمتهای نفت خام و مواد غذایی، خطر تشدید فشارهای تورمی وجود دارد. در چنین شرایطی حتی امکان اقدامات ضد تورمی از طریق اعمال سیاستهای پولی انقباضی وجود ندارد. دلایل عمدۀ آن نیز به طور مختصر بدین شرح است: بازار مسکن همچنان دچار ضعف است، شاخص اعتماد مصرف کنندگان کاهش شدید داشته و تعداد شاغلین بخش غیرکشاورزی هم طی مدت اخیر به طور مداوم کاهش نشان داده است. از سوی دیگر، بازارهای مالی در شرایط مساعدی به سر نمی‌برند. چنانکه شاخص سهام داوجونز در نیمه اول سالجاری شدیدترین کاهش از نیمه اول دهه ۱۹۷۰ تاکنون را تجربه نمود و شاخص استاندارد آند پورز در ماه ژوئن بیشترین کاهش ماهانه از سپتامبر ۲۰۰۲ تاکنون را داشت. این وضعیت به همراه مشکلات پیش آمده برای برخی شرکهای مالی نظیر مشکل اخیر دو مؤسسه Fannie Mae و Freddie Mac که بزرگترین وام دهنده‌گان رهنی هستند، سیاستگذاران پولی و مالی را بر آن داشت تا در هفته گذشته نشست مشترکی برگزار نموده و به تدبیر راه حل‌های ممکن بیندیشند. روشن است که با در دست داشتن چنین تصویری از اقتصاد آمریکا باید امکان کاهش شدید رشد اقتصادی را جدی تلقی نمود. اما کاهش نرخهای بهره جهت تحریک رشد اقتصادی نیز منطقی نمی‌باشد چرا که می‌تواند به فشارهای تورمی دامن بزند. از همین رو بود که اعضای کمیته بازار باز فدرال رزرو در آخرین نشست خود (مورخ ۲۴-۲۵ ژوئن) تصمیم گرفتند برای اولین بار از سپتامبر ۲۰۰۷ تاکنون نرخهای بهره کلیدی را تغییر ندهند. با توجه به دورنمای اقتصاد انتظار می‌رود که در ماههای آینده نیز تغییری در این نرخها اعمال نشود.

جدول نرخهای بهره ۵۵ سه ماهه(به درصد)

متوسط هفته منتھی به ۱۱ ژوئیه	متوسط هفته منتھی به ۴ ژوئیه	متوسط هفته منتھی به ۲۷ ژوئن	متوسط هفته منتھی به ۲۰ ژوئن	نوع ارز
۲/۷۹	۲/۷۶	۲/۸۰	۲/۸۱	دلار آمریکا
۴/۹۶	۴/۹۶	۴/۹۵	۴/۹۶	یورو
۰/۹۲۶	۰/۹۳۰	۰/۹۲۶	۰/۹۲۴	ین ژاپن
۵/۸۵	۵/۹۲	۵/۹۵	۵/۹۵	لیره انگلیس

ج – اقتصاد داخلی

طبق ارقام منتشره در هفته گذشته، موازنہ حساب تجارت کالاها و خدمات آمریکا در ماه آوریل و چند ماه و چند سال گذشته به شرح زیر می باشد:

ارقام به میلیارد دلار

سال	عنوان	۲۰۰۶	۲۰۰۷	۲۰۰۸	آوریل ۲۰۰۸	۲۰۰۸
موازنہ حساب تجارت کالا و خدمات		-۷۵۸/۰۲	-۷۱۱/۶۱	-۲۹۹/۲۴	-۲۹۵/۲۱	-۵۹/۷۹
- صادرات		۱۴۴۰/۷۰	۱۶۲۱/۸۱	۶۴۹/۶۴	۷۶۷/۹۸	۱۳۳/۶۹
- واردات		۲۲۰۴/۲۳	۲۳۳۳/۴۲	۹۴۸/۸۸	۱۰۶۳/۱۸	۱۹۳/۱۲
موازنہ حساب نفتی		-۲۷۰/۸۶	-۲۹۳/۵۳	-۱۰۹/۱۳	-۱۶۵/۰۶	-۲۳/۵۳
- قیمت هر بشکه نفت وارداتی به دلار				--	--	۹۶/۸۱
موازنہ حساب تجارت کالا و خدمات با چین		-۲۳۲/۰۹	-۲۵۶/۲۷	-۹۶/۲۹	-۹۶/۰۳	-۲۰/۰۵
موازنہ حساب تجارت کالا و خدمات با اتحادیه اروپا		-۱۱۶/۴۹	-۱۰۷/۳۹	-۳۸/۶۶	-۳۶/۸۵	-۸/۵۴
موازنہ حساب تجارت کالا و خدمات با ژاپن		-۸۸/۵۷	-۸۲/۸۰	-۳۳/۷۴	-۳۳/۰۷	-۷/۵۶

پیش بینی می شد که کسری تجاری آمریکا به ۶۲/۵۰ میلیارد دلار بالغ شود، اما به طور غیرمنتظره ای بهبود نشان داد. صادرات و واردات در ماه مه به طور ماهانه به ترتیب با ۰/۹ و ۰/۳ درصد رشد به سطوح بی سابقه ای رسیدند که علت بهبود کسری حساب تجاری همین فزونی گرفتن رشد صادرات بر رشد واردات بود. رشد بالای صادرات در این ماهنشا از دلار ضعیف بوده است. فروش قولنامه های خانه ها در ماه مه پس از ۷/۱ درصد رشد ماهانه در ماه آوریل، در ماه مه نسبت به ماه مشابه سال قبل هم ۱۴/۰ درصد افت داشت.

عمده ترین شاخصهای اقتصادی آمریکا

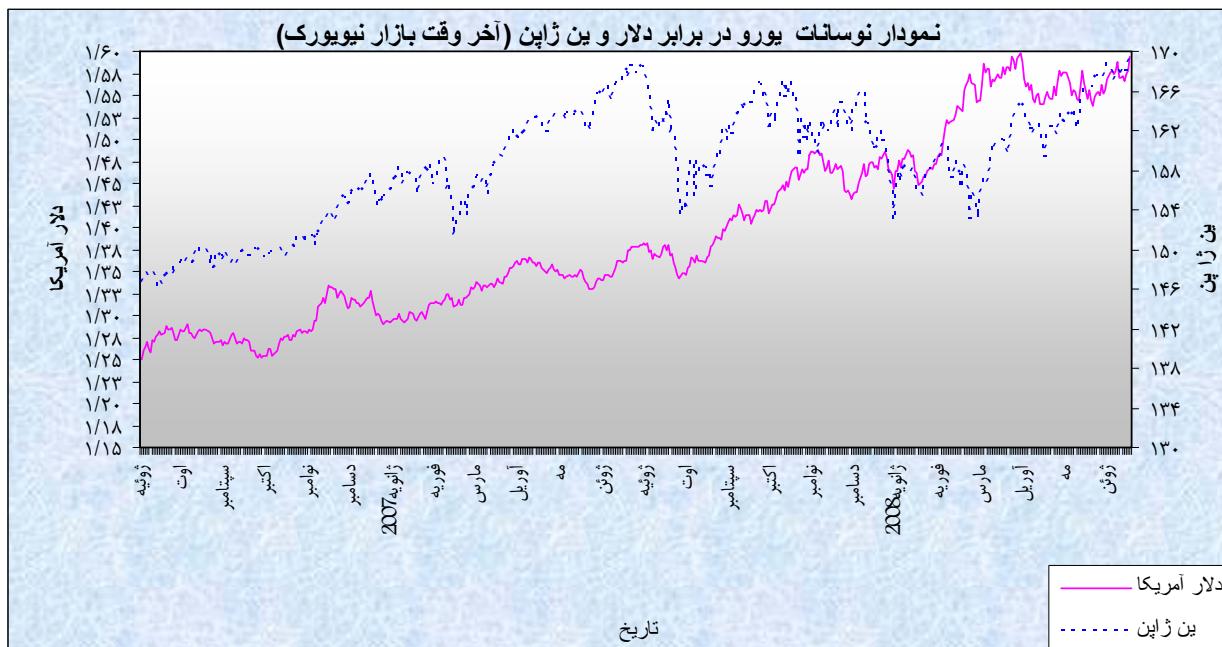
سال ۲۰۰۸												سال ۲۰۰۷												شاخصهای اقتصادی	
ژوئن	مه	آوریل	مارس	فوریه	ژانویه	دسامبر	نوامبر	اکتبر	سپتامبر	اوت	ژوئیه	ماه	ماه	ماه	ماه	ماه	ماه	ماه	ماه	ماه	ماه	ماه	ماه		
۵/۵	۵/۵	۵/۵	۵/۱	۴/۸	۴/۹	۵/۰	۴/۷	۴/۸.	۴/۷	۴/۶	۴/۶	نرخ بیکاری (به درصد)	-۵۹/۸	-۶۰/۵	-۵۶/۵	-۶۱/۷	-۵۸/۹۶	-۵۷/۹	-۶۳/۱۲	-۵۷/۷۷	-۵۷/۱۲	-۵۶/۸۰	-۵۹/۰۰	موازنۀ تجاری (به میلیارد دلار)	
												درصد تغییرات ماهانه تولیدات صنعتی	-۰/۲	-۰/۷	۰/۲	-۰/۷	۰/۱	۰/۱	۰/۳	-۰/۵	۰/۳	-۰/۱	۰/۶	تغییر سالانه در شاخص قیمت صرف کننده (به درصد)	
۴/۲	۳/۹	۴	۴	۴/۳	۴/۱	۴/۳	۳/۵	۲/۸	۲/۰	۲/۴	۲/۰	رشد سالانه تولید ناخالص داخلی (به درصد)	سه ماهه دوم ۲۰۰۸	سه ماهه اول ۲۰۰۸	۲۰۰۸	سه ماهه چهارم ۲۰۰۷	۲۰۰۷	سه ماهه سوم ۲۰۰۷	۲۰۰۷	۱/۰	۰/۶	۴/۹			

۲- منطقه یورو

الف - نوسانات یورو

در هفته گذشته یورو در برابر تمام ارزهای عمدۀ باستثنای دلار کانادا تقویت گردید. متوسط ارزش یورو در هفته گذشته نسبت به متوسط ارزش آن در هفته ماقبل در برابر دلار آمریکا $1/5663 - 1/5933$ درصد افزایش یافت. به نرخهای آخر وقت بازار نیویورک، در هفته گذشته هر یورو در محدوده $145/85 - 145/80$ دلار در نوسان بود.

در هفته گذشته نوسانات ارزش یورو عمدتاً تحت تأثیر نگرانی از بروز بحران جدیدی در بخش مالی امریکا، کاهش قیمت نفت دورنمای نرخهای کلیدی بهره، نوسانات سهام‌های کلیدی و برخی عوامل دیگر قرار داشت. در طی روزهای پایانی هفته ماقبل، به دلیل کاهش ۴ دلاری بهای نفت از رکورد $145/85$ دلار در هر بشکه، و کاهش شاخص اطمینان سرمایه گذار منطقه یورو به پایین ترین سطح سه سال گذشته در ماه جولای، دلار در برابر یورو حرکتی صعودی را آغاز نمود. روز دوشنبه هفته گذشته نیز هرچند در ابتدا این حرکت ادامه یافت، اما

در پایان با تقویت یورو روبرو شد. بانک Lehman Brothers روز دوشنبه هشدار داد که تغییرات حسابداری ممکن است دو شرکت Freddie Mac و Fannie Mae (بزرگترین تضمین کننده وام‌های رهنی در آمریکا) را مجبور به تقاضا برای جمع آوری سرمایه به میزان ۷۵ میلیارد دلار نماید. روز سه شنبه، اظهارات آقای برنانکه، رئیس بانک فدرال ایالتات متحده، در خصوص تمدید مدت تسهیلات بانک مرکزی به Primary Dealers (بانکها و کارگزارانی که مستقیماً از بانک فدرال تسهیلات دریافت می‌کنند) تا سال ۲۰۰۹ از نگرانی‌های بازار در خصوص وخت بازارهای وام و اعتبار کاست و سرمایه گذاران را به خرید بیشتر سهام ترغیب نمود. در واکنش به این اخبار و همچنین کاهش قیمت نفت، یورو در برابر دلار تضعیف گردید. روز چهارشنبه، افزایش تنشهای سیاسی بین ایران و اسرائیل و کاهش ارزش سهام در بازارهای آمریکا، موجب افزایش قیمت نفت به ۱۳۸ دلار در هر بشکه گردید اما در ادامه، قیمت نفت با کاهش به نرخ ۱۳۶/۵ دلار رسید. ادامه نگرانی‌ها در خصوص سلامت مالی بانکها و موسسات ارائه دهنده اعتبارات در آمریکا باعث شد تا دلار در برابر یورو تضعیف گردد. انتشار شایعاتی مبنی بر احتمال اعلام مقادیر زیاد مطالبات غیرقابل وصول از سوی بانکهای سرمایه گذاری همچون Citigroup و Merrill Lynch در هفته آینده، ارزش شاخص‌های سهام در وال استریت را به میزان ۲٪ کاهش داد. در روز‌های پنجشنبه و جمعه نیز دلار بار دیگر در برابر یورو تضعیف گردید. افزایش نگرانی‌ها در خصوص سلامت بخش مالی آمریکا و افت شدید قیمت سهام و اوراق قرضه دو شرکت بزرگ وام رهنی دو شرکت Freddie Mac و Fannie Mae و اظهار نگرانی رئیس جمهور امریکا در این مورد در روز جمعه از جمله دلایل کاهش دلار در برابر یورو بود.

ب- بازار پولی داخلی

آقای تریشه، در نشست پرسش و پاسخ با خبرنگاران در هفته ماقبل، در خصوص تصمیم برای افزایش آتی نرخ بهره گفت: "جهت گیری خاصی در این مورد ندارم". این عبارت مشخص کننده آن بود که ECB در وضعیت خنثی و بی‌طرف قرار گرفته است. اما اظهارات هفته گذشته آقای تریشه در مورد استمرار تورم ناخواهید

در منطقه یورو از دید سرمایه گذاران فعال در بازار این احتمال را که بانک مرکزی اروپا در ادامه سال جاری باز هم نرخ بهره کلیدی خود را افزایش خواهد داد تقویت نمود. لازم به ذکر است که بانک مرکزی اروپا در نشست شورای سیاستگذاری خود در هفته گذشته نرخ بهره کلیدی را $25/0$ درصد افزایش داد و به $4/25$ درصد رساند. رشد اقتصادی منطقه یورو در سه ماهه نخست سال نسبت به مدت مشابه سال قبل از $2/2$ به $2/1$ درصد مورد تجدید نظر نزولی قرار گرفت. تولیدات صنعتی و صادرات نیز در سه ماهه دوم در روند نزولی قرار دارند و پیش‌بینی می‌شود که رشد اقتصادی منطقه یورو در سه ماهه دوم کمتر از $1/5$ درصد باشد. به نظر میرسد که بخش مالی امریکا نیز با بحران مالی جدیدی روبرو شده است. بنابراین با توجه به اختلاف نرخ بهره میان یورو و دلار و تأثیری که افزایش این اختلاف بر جفت ارزی یورو - دلار خواهد داشت، افزایش سیاستی نرخ بهره پایه اروپا برای مقابله با تورم میتواند اثرات منفی بر صادرات منطقه یورو داشته باشد. بنابراین بانک مرکزی اروپا نه تنها با مشکل تورم فزاینده و کاهش رشد اقتصادی روبرو است بلکه با مشکل سومی به نام شکاف نرخ بهره میان یورو و دلار مواجه است. در این شرایط پیش‌بینی در خصوص آینده نرخ بهره کلیدی منطقه یورو تا حدودی دشوار شده است و این ذهنیت را ایجاد مینماید که بانک مرکزی اروپا نیز در برخورد با این مشکل دچار تردید شده و سیاستی انفعالی را در پیش گرفته است.

ج- اقتصاد داخلی

رشد اقتصادی منطقه یورو در سه ماهه نخست سال جاری به طور غیرمنتظره ای به سمت پایین مورد بازنگری قرار گرفت. به این ترتیب رشد اقتصادی منطقه یورو در سه ماهه نخست نسبت به سه ماهه قبل $7/0$ درصد و نسبت به مدت مشابه سال قبل $1/2$ درصد افزایش یافت. علت این بازنگری نزولی افزایش رقم قطعی واردات عنوان شده است. رشد $1/2$ درصدی منطقه یورو کاملاً نامتقارن بین کشورهای این منطقه توزیع شده است. $1/5$ درصد در آلمان، $5/0$ درصد در فرانسه و ایتالیا، $3/0$ درصد در اسپانیا و $2/0$ درصد در ایرلند. مهمترین عامل رشد

اقتصادی در سه ماهه نخست رشد ۰/۷ درصدی مخارج خانوار بود که با توجه به افزایش شدید هزینه های انرژی و مواد غذایی انتظار نمی رود که در ادامه سال باز هم تکرار شود. رشد صادرات در سه ماهه اول در منطقه یورو ۱/۹ درصد بود که کاملاً با رشد ۲/۰ درصدی واردات ختی شد. موتور صادرات منطقه یورو یعنی آلمان نیز در ماه مه با کاهش ۳/۲ درصدی در صادرات و افزایش ۰/۷ درصدی واردات مواجه گردید. مازاد تجاری این کشور از ۱۷/۸ میلیارد یورو در ماه آوریل به ۱۴/۶ میلیارد یورو در ماه مه کاهش یافت. کسری تجاری فرانسه نیز در ماه مه افزایش یافت. در حالی که این کشور در ماه آوریل ۳/۷ میلیارد یورو کسری داشت صادرات در ماه مه ۱/۷ درصد کاهش و واردات ۱/۰ درصد افزایش یافت تا کسری تجاری این کشور به ۴/۷ میلیارد یورو افزایش یابد. شاخص تولیدات صنعتی در ماه مه در سه اقتصاد عمده منطقه یورو با کاهش قابل توجهی رو برو شد. شاخص مذکور در آلمان نسبت به ماه قبل از آن ۲/۴ درصد و در فرانسه ۲/۶ درصد و در ایتالیا ۱/۴ درصد کاهش یافت. در حالی که سفارشات صنعتی چندین ماه است بویژه در آلمان با کاهش رو برو است و شاخص مدیران خرید در ماه ژوئن به پایین ترین سطح خود در هشت ماه گذشته رسیده است به نظر نمی رسد که چشم انداز روشی در انتظار رشد اقتصادی منطقه یورو باشد.

عمده ترین شاخصهای اقتصادی منطقه یورو

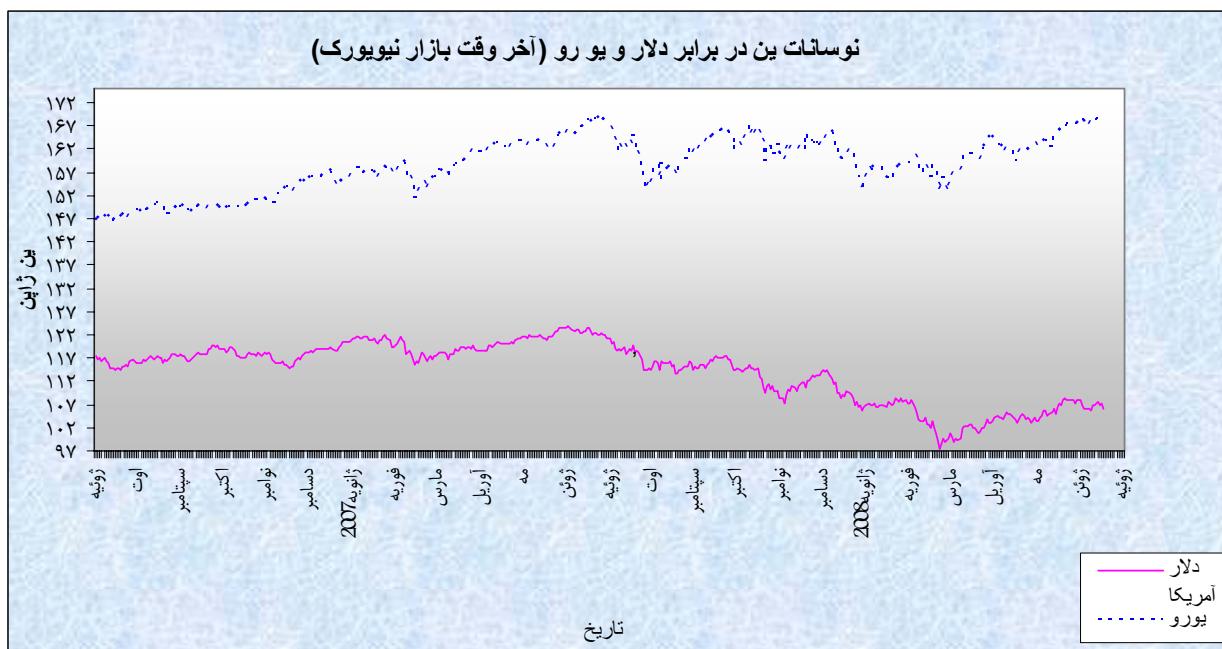
سال ۲۰۰۸												سال ۲۰۰۷												شاخصهای اقتصادی منطقه یورو
ژوئن	ماه	آوریل	مارس	فوریه	ژانویه	دسامبر	نومبر	اکتبر	سپتامبر	اوت	ژانویه													
۷/۲	۷/۲	۷/۱	۷/۱	۷/۱	۷/۱	۷/۲	۷/۲	۷/۲	۷/۳	۷/۴	۷/۴	نرخ بیکاری (به درصد)												
۳/۵۷	-۰/۳۱	۱۸/۰۰	۹/۷۱	-۰/۹	۱۱/۴۶	۱۶/۴۱	۱۳/۲	۱۵/۷۳	۱۰/۴۸	موازنۀ تجارتی (به میلیارد دلار)														
۰/۸۸	-۰/۲۰	۰/۳۵	۰/۷	-۰/۲	-۰/۴	-۰/۴	-۰/۸	۱/۲	۰/۷	درصد تغییرات ماهانه تولیدات صنعتی														
۴	۳/۷	۳/۳	۳/۶	۳/۳	۳/۲	۳/۱	۳/۱	۲/۶	۲/۱	۱/۷	۱/۸	تغییر سالانه در شاخص قیمت مصرف کننده (به درصد)												
سه ماهه دوم ۲۰۰۸		سه ماهه اول ۲۰۰۸		سه ماهه چهارم ۲۰۰۷		سه ماهه سوم ۲۰۰۷		سه ماهه دوم ۲۰۰۷																
		۲/۱		۲/۳		۲/۷																		

۳- ژاپن

الف- نوسانات ین

در هفته گذشته، ین ژاپن در برابر تمام ارزهای عمدۀ مورد بررسی تضعیف گردید. متوسط ارزش ین در برابر دلار در هفته قبل نسبت به متوسط آن در هفته ماقبل $106/25 - 107/50$ درصد کاهش یافت. به نرخهای پایان وقت بازار نیویورک، در هفته گذشته هر دلار در محدوده $106/25 - 107/50$ ین معامله گردید.

انتشار ارقام اشتغال آمریکا در روز جمعه هفته ماقبل باعث تقویت بازار سهام در روز دوشنبه در ژاپن و سایر کشورهای آسیایی شد. تعبیر بازار از ارقام اشتغال آمریکا این بود که شرایط اقتصاد آمریکا چندان هم که به نظر می‌رسد بدبخت نیست. در این شرایط دلار در برابر اکثر ارزهای عمدۀ از جمله ین تقویت شد. در روز سه شنبه انتشار یک گزارش از گروه Lehman Brothers نگرانی از بروز بحران جدیدی در بازارهای آمریکا را ایجاد نمود. بر اساس این گزارش دو شرکت تضمین کنده وامهای

رهنی نیمه دولتی آمریکا یعنی FreddieMac و FannieMae در صورت تغییرات حسابداری مجبور به افزایش سرمایه ای در مجموع در حدود ۷۵ میلیارد دلار خواهد بود. این موضوع جوی از ریسک گریزی را بر بازارهای مالی حاکم ساخت و از شدت تقویت دلار در برابرین کاست. در حالی که قیمت نفت در حدود ۴/۵ دلار در هر بشکه در روز سه شنبه کاهش یافت و باعث تقویت دلار در برابر یورو گردید. اما نتوانست فضای ریسک گریزی حاکم بر بازار را تغییر دهد. روز چهارشنبه در بازار ژاپن پس از اظهارات رئیس بانک فدرال آمریکا درخصوص حمایت از دو شرکت بزرگ تضمین کننده وامهای رهنی Freddie و Fannie، جو نسبتاً آرامی حاکم گردید. اما در ادامه روز با انتشار خبر آزمایش موشکی ایران و نگرانی از افزایش قیمت نفت، دلار در برابرین و بخصوص فرانک سوئیس تضعیف شد. لازم به ذکر است در شرایطی که تنشهای سیاسی اوج می‌گیرد به طور سنتی دلار در برابر فرانک سوئیس تضعیف می‌گردد. در روزهای پنج شنبه و جمعه نیز نگرانی از وضعیت بحرانی بخش مالی آمریکا باعث تداوم ریسک گریزی در بازار ژاپن گردید. حتی کاهش قیمت نفت در روز پنج شنبه و تصمیم دولت آمریکا برای تملک کامل دو شرکت بحران زده تضمین کننده وامهای رهنی نتوانست ریسک گریزی حاکم بر بازار را از میان ببرد. تصمیم دولت آمریکا برای تملک دو شرکت بحران زده در ابتدا بازار را تحت تأثیر قرار داد اما در ادامه سرمایه گذاران اشتیاق خود را برای خرید دلار به واسطه این تصمیم از دست دادند زیرا انحصار این کار برای دولت آمریکا بسیار دشوار به نظر می‌رسید. سرمایه گذاران همچنین نگران بازگشت قیمتهای نفت به رکورد قبلی ۱۴۵/۸۵ دلاری و حتی بیشتر بودند. اما در هفته آینده با توجه به اینکه قرار است گزارش درآمد سه ماهه مؤسسات مالی بزرگ آمریکا مانند Merrill Lynch و Citigroup منتشر شود، در صورت نامساعد بودن این گزارشها دلار در برابرین تضعیف خواهد شد.

ب- بازار پولی

در حالی که تورم پایه در ماه مه (بدون در نظر گرفتن مواد غذایی) $1/5$ درصد افزایش یافته است اما بانک مرکزی ژاپن همچنان تصمیم به افزایش نرخ بهره کلیدی خود ندارد. نرخ بهره کلیدی این کشور مدت‌هاست که سطح $0/5$ درصد باقی مانده است. مهمترین بخش اقتصاد ژاپن یعنی مخارج مصرفی به دلیل افزایش هزینه‌های مواد غذایی و گاز آسیب دیده است. در این شرایط بانک مرکزی ژاپن ریسک نزولی کاهش رشد اقتصادی را مهمتر از ریسک صعودی افزایش تورم می‌داند. بنابراین به نظر نمی‌رسد که نرخ بهره کلیدی این کشور در آینده نزدیک تغییر یابد.

ج- وضعیت اقتصادی

شاخص اعتماد مصرف کننده ژاپن به پایین ترین سطح تاریخی خود در ماه ژوئن رسید. این شاخص با تعدیلات فصلی انجام شده به عدد $32/3$ کاهش یافت که پایین ترین قرائت این شاخص از زمان آغاز محاسبه آن در سال 1982 محسوب می‌شود. مهمترین علت کاهش شدید اعتماد مصرف کننده در ژاپن افزایش قیمت‌های انرژی و مواد غذایی و در عین حال افزایش نامتناسب دستمزدها بوده است. در ضمن شاخص اعتماد مصرف کننده نشان می‌دهد که گرایش خانوارها از سمت کالاهای مصرفی به کالاهای بادوام مانند اتومبیل تغییر یافته است. با توجه به کاهش تمایل مصرف کنندگان به کالاهای مصرفی به خصوص پوشاسک، درآمد حاصل از خرده فروشی نیز در سه ماهه متنهی به ژوئن با کاهشی در حدود 20 درصد روپرتو شده است. مردم ژاپن سالیان متمادی بود که به کاهش سطح عمومی قیمت‌ها عادت کرده بودند اما در سال جاری و به طور مثال در ماه مه قیمت‌های پایه (بدون در نظر گرفتن مواد غذایی و البته با احتساب انرژی $1/5$ درصد افزایش یافت. شاخص قیمت تولید کننده نیز در ماه ژوئن $0/8$ درصد افزایش داشت که در مقایسه با ماه ژوئن سال گذشته رشد $5/6$ درصدی را نشان می‌دهد.

عمده ترین شاخصهای اقتصادی ژاپن

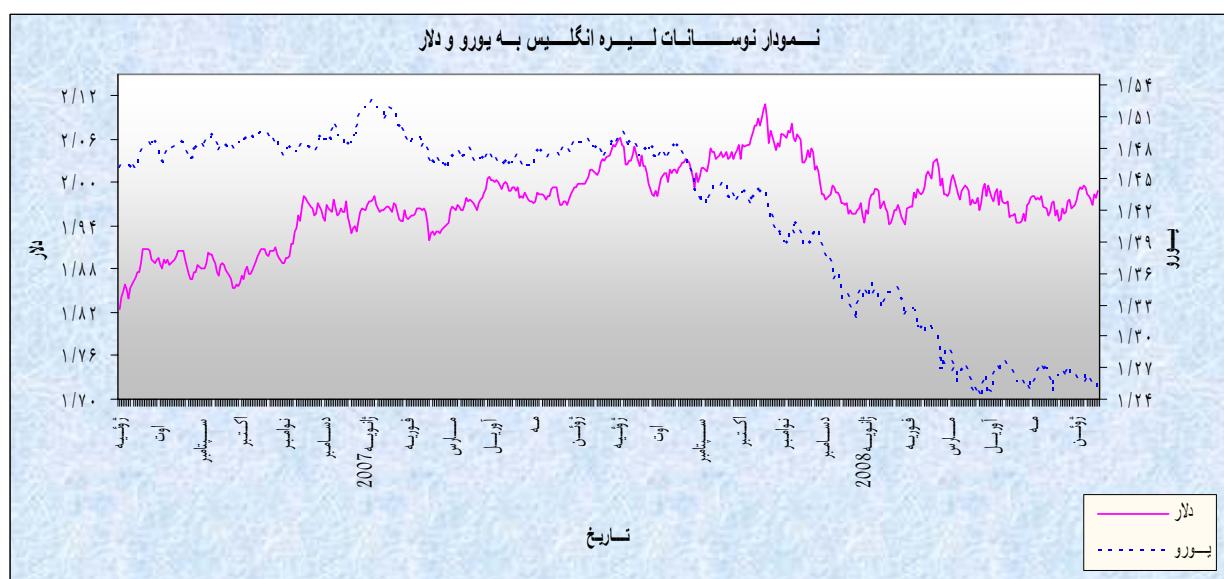
سال ۲۰۰۸						سال ۲۰۰۷						ماه شاخصهای اقتصادی
ژوئن	مه	آوریل	مارس	فوریه	ژانویه	دسامبر	نومبر	اکتبر	سپتامبر	اوت	ژوئیه	
۴	۴/۰	۳/۸	۳/۹	۳/۸	۳/۸	۳/۸	۳/۸	۴/۰	۴/۰	۳/۸	۳/۶	نرخ بیکاری(به درصد)
	۶/۲	۱۲/۴۱	۹/۶۶	۰/۸۰	۹/۲۷	۸/۴۰	۱۹/۲۳	۱۵/۳۷	۷/۶۴	۶/۴۶		موازنۀ تجارتی(به میلیارد دلار)
۲/۹	-۰/۲	-۳/۴	۱/۶	-۲/۲	۱/۴	-۱/۶	۱/۷	-۱/۴	۳/۵	-۰/۴		درصد تغییرات ماهانۀ تولیدات صنعتی
۱/۳	۰/۸	۱/۲	۱/۰	۰/۷	۰/۷	۰/۶	۰/۳	-۰/۲	-۰/۲	۰/۰		تغییر سالانه در شاخص قیمت مصرف کننده(به درصد)
سه ماهه دوم ۲۰۰۸		سه ماهه اول ۲۰۰۸		سه ماهه چهارم ۲۰۰۷		سه ماهه سوم ۲۰۰۷		سه ماهه سوم ۲۰۰۷		سه ماهه سوم ۲۰۰۷		رشد سالانه تولید ناخالص داخلی (به درصد)
		۳/۳		۲/۶		۱/۳						

۴- انگلیس

الف- نوسانات لیره

در هفته گذشته، لیره انگلیس در برابر تمام ارزهای عمده مورد بررسی به استثنای ین ژاپن کاهش یافت. متوسط ارزش لیره در برابر دلار در هفته قبل نسبت به متوسط آن در هفته ماقبل، ۰/۴۹ درصد کاهش یافت. به نزههای پایان وقت بازار نیویورک، در هفته گذشته هر لیره در محدوده ۱/۹۷۰۰-۱/۹۸۸۸ دلار معامله گردید.

نوسانات ارزش لیره طی هفته گذشته، به طور عمده تحت تأثیر انتشار اخبار و گزارش‌های اقتصادی، دورنمای نرخهای بهره و عوامل فنی قرار داشت. در روز دوشنبه ارزش لیره در مقابل دلار و یورو کاهش یافت. بدنبال انتشار ارقام تولیدات صنعتی و کارخانه‌ای در ابتدای هفته و ازانجایی که ارقام منتشر شده ضعیف تر از ارقام پیش‌بینی شده برای شاخصهای مذکور بود باعث شد تا چشم انداز اقتصاد بریتانیا نامید‌کننده به نظر آید و بدنبال آن لیره ۰/۸ درصد در مقابل دلار کاهش یافت. همچنین طی‌فی از اخبار ناخوشایند درخصوص بخش مسکن بریتانیا، بخش بانکی و بخش‌های خرده فروشی به لیره

آسیب وارد کرده است. بطوریکه شرکتهای بریتانیا را در تنگنای ناشی از کندی رشد اقتصادی گرفتار کرده است. ارقام اقتصادی منتشرشده در روز دوشنبه نشان داد که تولیدات صنعتی بریتانیا شدیدترین روند کاهش طی دو سال و نیم گذشته رادر ماه مه داشته است و همین امر باعث شد تا دیدگاه کارشناسان نسبت به قرار گرفتن اقتصاد بریتانیا در آستانه رکود، تقویت گردد. برخی دیگر از کارشناسان نیز معتقدند که با توجه به ارقام منتشرشده اخیر چشم انداز اقتصاد بریتانیا بسیار وحشتناک است و از طرف دیگرانک مرکزی این کشور توان تغییر نرخهای بهره را به جهت بالاتر گردیدن نرخ تورم از هدف تعیین شده ندارد. اما همه چشمها به نشست روز پنجشنبه بانک مرکزی انگلیس دوخته شده است. در روز سه شنبه بعد از اینکه ارقام منتشره مربوط به شرکتها فعال در بخش مسکن بریتانیا نشان از چشم انداز دلسرد کننده از اقتصاد این کشور داشت، لیره در برابر دلار که از ثبات خوبی برخوردار بود $\frac{1}{3}$ درصد کاهش یافت. همچنین لیره در این روز تحت تأثیر کاهش قابل توجه ارزش شاخص سهام لندن (FTSE) نیز قرار داشت. همچنین دریک بررسی که از حدود ۵۰۰۰ نفر از تجار عضو اتاق بازرگانی بریتانیا بعمل آمد، نتایج حاصله حاکی از آن بود که این شرکتها با بدترین وضعیت جریان نقدی خود از زمان ثبت ارقام به روشنی در آغاز سال ۱۹۹۲ تاکنون مواجه هستند. این امر در بخش خدمات بیشتر مشهود بود. همچنین ارقام دولتی منتشره در این روز نشان داد که قیمت سالانه مسکن در ماه مه $\frac{3}{7}$ درصد افت داشته است. با توجه به شرایط مذکور احتمال تغییر در نرخ بهره پایه توسط بانک مرکزی بریتانیا در روز پنجشنبه افزایش یافته است. بطوریکه برخی از اقتصاددانان معتقدند که احتمال افزایش قیمتها تا پایان سال نیز نمی تواند جلوی کاهش نرخهای بهره در روز پنجشنبه توسط بانک مرکزی را بگیرد. اما در روز چهارشنبه علیرغم چشم انداز ناامید کننده اقتصاد انگلیس، لیره در برابر دلار که به دلیل افزایش مجدد قیمتها نفت بطور کلی در موضع ضعف قرار گرفته بود $\frac{1}{40}$

در صد افزایش یافت. قیمتهای نفت به دنبال اخبار مربوط به آزمایش موشکهای دوربرد ایران و حمله به کنسولگری آمریکا در ترکیه، مجددًا افزایش یافت و یکی از دلایل تضعیف دلار در مقابل سایر ارزها بود. همچنین بدنبال ادامه روند انتشار ارقام ضعیف اقتصادی بریتانیا، خصوصاً کاهش شاخص اعتماد مصرف کنندگان برای ششمین ماه در ماه ژوئن، ارزش لیره در مقابل یورو کاهش یافت. آخرین مرحله از ارقام منتشره توسط مؤسسه Nationwide نشان داد که شاخص اعتماد مصرف کننده ۴ واحد افت داشته و به رقم ۶۱ رسیده است که این رقم پایین ترین میزان شاخص مذکور از زمان محاسبه شاخص اعتماد مصرف کننده به روش کنونی از ماه مه ۲۰۰۴ تاکنون می باشد. علیرغم انتظار کاهش نرخ بهره توسط بانک مرکزی بریتانیا، این بانک در نشست روز پنجشنبه خود نرخ بهره پایه خود را تغییر نداد و آنرا در رقم ۵ درصد ثابت نگهداشت. همین امر باعث شد تا لیره در مقابل دلار و یورو تضعیف گردد اما دامنه نوسانات لیره در مقابل ارزهای مذکور اندک بود و تنها ۰/۴ درصد در مقابل دلار و ۰/۱ درصد در مقابل یورو کاهش یافت. بانک مرکزی بریتانیا هیچ توضیحی برای تصمیم خود مبنی بر ثابت نگه داشتن نرخهای بهره ارائه نکرد اما کارشناسان معتقدند که این اقدام بانک مرکزی چندان هم غیرمنتظره نبود چراکه خطر همزمان کندي رشد اقتصادي و افزایش شدید قیمت را علت اصلی اقدام اخیر بانک مرکزی می دانند. بخش دیگر اخبار ناخوشایند اقتصادی پیش تر منتشر شده بود زمانیکه بانک HBOS Plc -بزرگترین بانک رهنی بریتانیا- اعلام کرد که قیمتهای مسکن در ماه ژوئن ۲ درصد کاهش یافته است. در یک نظرسنجی که توسط رویترز انجام گرفته بود، تحلیل گران دوباره این رقم را برای افت قیمتهای مسکن در ماه ژوئن پیش بینی کرده بودند. اما در آخرین روز هفته بدليل ایجاد تردید نسبت به سلامت بخش مالی ایالات متحده، لیره در مقابل دلار تقویت شد و ۰/۷ درصد در مقابل آن افزایش یافت. اما در مقابل یورو کاهش یافت. بانک مرکزی بریتانیا در کشاکش بین دو مיעضل بزرگ

اقتصادی این کشور یعنی افزایش تورم و کندی رشد اقتصادی، مجبور شد تا در نشست روز پنجشنبه خود نرخهای بهره را در رقم ۵ درصد ثابت نگهدارد. همچنین طبق اعلام مؤسسه National Federation of Builders که در بخش مسکن فعالیت می‌کند، رکود بازار مسکن بریتانیا موجب ازبین رفتن ۱۰۰ هزار فرصت شغلی گردیده است. به حال در روز جمعه نگرانیها درخصوص سلامتی اقتصاد بریتانیا تحت الشعاع تشدید بحران در بخش مالی ایالات متحده قرار گرفت بطوریکه در این روز ارزش دلار در مقابل اکثر ارزهای عمدۀ از جمله لیره کاهش یافت.

ب- بازار پولی

کمیته سیاستگذاری پولی بانک مرکزی بریتانیا در نشست این ماه خود نیز تصمیم گرفت تا برای سومین ماه متوالی نرخ بهره کلیدی را در همان سطح ۵ درصد ثابت نگاه دارد. کارشناسان اصلی ترین دلیل ثابت نگهداشتن نرخهای بهره توسط بانک مرکزی را بالابودن نرخ تورم از هدف تعیین شده توسط این بانک می‌دانند. بطوریکه ارقام ضعیف اقتصادی هفته اخیر بریتانیا نیز نتوانست تأثیری بر تصمیم بانک مرکزی جهت تغییر نرخهای بهره بگذارد. اما گروه دیگری از اقتصاددانان معتقدند که تورم بالا نمی‌تواند مانع برای کاهش نرخهای بهره توسط بانک مرکزی باشد و احتمال کاهش نرخ بهره در ماه آینده بسیار افزایش یافته است. اکنون نرخ تورم انگلیس به بالاترین رقم از سال ۱۹۹۷ تاکنون یعنی رقم $\frac{3}{3}$ درصد رسیده است. ضمن اینکه کارشناسان پیش بینی نموده اند که نرخ تورم تا پایان سال جاری به بیش از ۴ درصد نیز افزایش خواهد یافت. بانک مرکزی امیدوار است که کندی رشد اقتصادی درنهایت منجر به مهار فشارهای تورمی گردد، اما کاهش تورم خطر فزاینده رکود را بدببال خواهد داشت.

ج - وضعیت اقتصادی

کسری تراز تجاری از رقم ۷/۵۳ میلیارد پوند در ارقام تجدیدنظر شده نزولی درماه آوریل به رقم ۷/۴۹ میلیارد پوند درماه مه کاهش یافت. در همین دوره صادرات انگلیس درماه آوریل از رقم ۲۰/۷۵ در ارقام تجدیدنظر شده نزولی به رقم ۲۱/۰۶ میلیارد پوند درماه مه افزایش یافت. میزان واردات نیز از رقم ۲۸/۲۸ میلیارد پوند در ارقام تجدیدنظر شده نزولی درماه آوریل به رقم ۲۸/۵۵ میلیارد پوند درماه مه افزایش یافت. تولیدات بخش کارخانه ای درماه مه نسبت به ماه آوریل ۰/۵ درصد افت داشت. این تولیدات درماه آوریل نسبت به ماه مشابه سال قبل با تجدیدنظر نزولی بدون تغییر بود و درماه مه سالجاری نسبت به ماه مشابه سال قبل ۰/۸ درصد کاهش یافته است. همچنین رشد تولیدات بخش کارخانه ای درسه ماهه منتهی به ماه مه نسبت به سه ماهه منتهی به ماه آوریل ۰/۲ درصد افت و در سه ماهه منتهی به ماه مه نسبت به سه ماه مشابه سال قبل ۰/۱ درصد افت داشته است. تولیدات صنعتی درماه مه نسبت به ماه آوریل ۰/۸ درصد افت داشت که این رقم بیشترین میزان افت ماهیانه در تولیدات صنعتی از اکتبر ۲۰۰۶ تاکنون می باشد. تولیدات صنعتی درماه آوریل نیز نسبت به ماه مارس با تجدیدنظر نزولی ۰/۱ درصد افت داشت. رشد تولیدات بخش صنعتی در ماه آوریل نسبت به ماه مشابه سال قبل با تجدیدنظر نزولی ۰/۱ درصد افزایش نشان میدهد. رشد تولیدات بخش صنعت درماه مه نسبت به ماه مشابه سال قبل نیز ۱/۶ درصد کاهش یافته است که این رقم بیشترین میزان افت سالانه در تولیدات صنعتی از دسامبر سال ۲۰۰۵ تاکنون می باشد. همین شاخص درسه ماهه منتهی به ماه مه نسبت به سه ماهه منتهی به ماه آوریل ۰/۵ درصد افت داشته که این رقم بیشترین میزان کاهش فصلی در تولیدات صنعتی از فوریه ۲۰۰۷ تاکنون می باشد. همچنین رشد تولیدات صنعتی درسه ماهه منتهی به ماه مه نسبت به سه ماهه مشابه سال قبل نیز ۰/۵ درصد کاهش نشان میدهد.

عمده ترین شاخصهای اقتصادی انگلیس

سال ۲۰۰۸												سال ۲۰۰۷												شاخصهای اقتصادی
ژوئن	م	آوریل	مارس	فوریه	ژانویه	دسامبر	نوامبر	اکتبر	سپتامبر	اوت	ژوئیه	ماه	ماه	ماه	ماه	ماه	ماه	ماه	ماه	ماه	ماه	ماه	ماه	
۲/۵	۲/۵	۲/۵	۲/۵	۲/۵	۲/۵	۲/۵	۲/۵	۲/۵	۲/۶	۲/۶	۲/۷	نرخ بیکاری(به درصد)	-۱۴/۷۳	-۱۵/۰۴	-۱۴/۸۸	-۱۴/۹۰	-۱۵/۶۱	-۱۵/۲۶	-۱۶/۳۸	-۱۵/۰۴	-۱۶/۷۲	-۱۳/۹۵	-۱۵/۰۸	موازنہ تجارتی(بهمیلیارد دلار)
-۰/۵	۰/۲	-۰/۵	۰/۳	-۰/۱	۰	-۰/۱	۰/۵	-۰/۴	۰/۱	-۰/۱	-۰/۱	درصد تغییرات ماهانه تولیدات صنعتی	۳/۳	۳	۲/۵	۲/۵	۲/۲	۲/۱	۲/۱	۲/۱	۱/۸	۱/۸	۱/۹	تغییر سالانه در شاخص قیمت صرف کننده(به درصد)
سه ماهه دوم ۲۰۰۸												سه ماهه اول ۲۰۰۸	سه ماهه چهارم ۲۰۰۷	سه ماهه سوم ۲۰۰۷	سه ماهه دوم ۲۰۰۷	۲/۳	۲/۸	۲/۳	رشد سالانه تولید ناخالص داخلی (به درصد)					

۵- طلا

متوسط قیمت طلا در هفته گذشته نسبت به متوسط قیمت آن در هفته ماقبل در بازار نیویورک در برابر دلار $13/0$ درصد افزایش داشت. به نزههای آخر وقت بازار مذکور، در هفته گذشته قیمت هر اونس طلا در محدوده $95/964 - 921/964$ دلار، در نوسان بود.

در هفته گذشته، نوسانات قیمت طلا عمدها تحت تأثیر نوسانات در بازارهای نفت و ارز، شرایط اقتصادی، عوامل فنی و برخی موارد دیگر قرار داشت. در اوایل روز دوشنبه به وقت بازار نیویورک، معامله گران در بازگشت از تعطیلات آخر هفته- که به دلیل اضافه شدن تعطیلات روز استقلال طولانی تر از معمول شده بود- اقدام به فروش در بازار کالاهای اساسی نمودند. به ویژه افت قیمت نفت در این میان موجب فشارهای نزولی بر قیمت طلا گردید. چرا که طلا به عنوان پوششی در مقابل فشارهای تورمی عمل می کند و این جهت فعلاً قیمت آن به موازات قیمت نفت حرکت می نماید. گزارش منتشره ای نیز نشان داد که میزان واردات طلای ترکیه در شش ماهه اول سالجاري نسبت به دوره مشابه در سال قبل $27/5$ درصد کاهش یافته است. ترکیه در سال گذشته پنجمین

وارد کننده جواهرات در جهان بوده است. اما در ادامه معاملات این روز ادامه نگرانیها نسبت به بحران اعتبارات در آمریکا و افت قیمت سهام شرکتهای فعال در بخش انرژی موجب افت بورس وال استریت گردید که به دنبال آن دلار در برابر یورو تضعیف گردید. یکی از بزرگترین ETF‌ها نیز اعلام کرد که موجودی طلای فیزیکی خود را در هفته ماقبل ۱۵/۰ درصد افزایش داده است. در نتیجه روند نزولی طلا تا حد زیادی برگشت نمود. در روز سه شنبه روند نزولی قیمت نفت ادامه داشت. گزارش منتشره ای نیز حاکی از آن بود که واردات طلای هند-بزرگترین وارد کننده جواهرات در دنیا-در ماه ژوئن نسبت به ماه مشابه سال گذشته ۶۷/۶ درصد کاهش نشان می‌دهد. این موارد به همراه تقویت دلار به ویژه در اوایل وقت بازار موجب افت قیمت طلا گردید. اما در ادامه معاملات این روز برخی مؤسسات سرمایه‌گذاری به خرید در بازار طلا تمایل نشان دادند که این موضوع، دیگر فعالان بازار را هم به پوشش کمبودهایشان وداداشت. لذا همچون روز قبل روند نزولی طلا تا حد زیادی برگشت نشان داد. مجموع موارد فوق سبب شد که قیمت طلا در دو روز اول هفته به طور متواتی کاهش اندکی داشته باشد. در روز چهارشنبه خبر مربوط به آزمایشات موشکهای دوربرد توسط ایران سبب سوق دادن سرمایه‌ها به سوی بازار امنی همچون طلا شد. ضعف دلار و افزایش قیمت‌های نفت در این روز و روز پنج شنبه روند خرید طلا را تقویت نمود. خبر مربوط به مشکلات مالی دو شرکت بزرگ Fannie Mae و Freddie Mac نیز موجب شد که سرمایه‌گذاران از بازارهای مالی به بازار طلا روی آورند. خبر انتشار یافته ای حاکی از آن بود که شرکت AngloGold Ashanti - تولید کننده طلا- موافق سهامداران خود را برای افزایش سرمایه از طریق انتشار سهام بدست آورده است. هدف از این اقدام تأمین مالی جهت باخرید قراردادهای فروش طلا می‌باشد. معمولاً شرکتها در شرایطی مبادرت به این اقدام می‌کنند که روند بازار را صعودی پیش بینی نمایند و این اقدام آنان طبعاً به رشد تقاضا در بازار دامن می‌زند. در روز جمعه نگرانی نسبت به بحران مالی موجب نوسانات زیاد

بازار سهام گردید. بهای نفت هم با ۵ دلار افزایش در لحظاتی از بازار نیویورک در قیمت بی سابقه ۱۴۷/۲۷ دلار معامله گردید. ضمن آنکه دلار در برابر یورو باز هم تضعیف گردید. کلیه موارد یاد شده سبب شد که قیمت طلا در سه روز آخر هفته از سیر صعودی برخوردار باشد.

۶- نفت

متوسط بهای نفت خام پایه آمریکا در هفته گذشته نسبت به متوسط آن در هفته ماقبل ۱/۷۰ درصد کاهش یافت. به نزخهای پایان وقت بازار نیویورک، در هفته گذشته هر بشکه نفت خام پایه آمریکا در محدوده ۱۳۶/۰۴-۱۴۵/۰۸ دلار معامله گردید.

نوسانات بهای نفت خام طی هفته گذشته به طور عمده تحت تأثیر انتشار اخبار سیاسی، موجودی

انبار نفت آمریکا، شرایط اقتصادی و عوامل فنی قرار داشت. در هفته ماقبل یعنی هفته منتهی به ۴ ژوئیه بهای نفت از مرز ۱۴۵ دلار در هر بشکه نیز گذشت و رکورد تازه‌ای را ثبت نمود. در نتیجه در اولین روز هفته گذشته یعنی دوشنبه ۷ ژوئیه، معامله گران اقدام به فروشهای سوداگرانه نمودند. از سوی دیگر، خوشبینی زیادی نسبت به حل و فصل مسالمت آمیز پرونده هسته‌ای ایران بوجود آمد. آقای منوچهر متکی وزیر امور خارجه ایران نسبت به آنچه «فضای جدید» برای گفتگوها میان ایران و قدرتهای غربی خواند، اظهار خوشبینی نمود. مراکز هواسناسی نیز پیش‌بینی می‌کردند که گردداد Bertha - که به تدریج بر قدرت و شدت آن افزوده شده - از خلیج نفت خیز مکزیک نخواهد گذشت و از این بابت تهدیدی متوجه تاسیسات نفتی نخواهد بود. تأثیر مربوط به فروکش کردن عوامل جوی در روز سه‌شنبه نیز به قوت خود باقی بود. همچنین در این روز دلار در برابر سبدی از ارزهای عمدۀ تقویت گردید. با توجه به کلیه موارد ذکر شده بهای نفت در دو روز اول هفته سیر نزولی پیمود. در روز چهارشنبه روند تقویت دلار ادامه داشت. مناقشات سیاسی بین ایران و غرب نیز بویژه پس از آزمایشات موشکی ایران عامل نگران کننده‌ای به‌شمار می‌رفت. در همین روز گزارش اداره کل اطلاعات انرژی آمریکا موسوم به EIA از وضعیت موجودی انبار نفت و فراورده‌های عمدۀ نفتی این کشور به شرح جدول زیر منتشر گردید:

جدول ۱- موجودی انبار نفت آمریکا

تولیدات	موجودی انبار در هفته منتهی به (ارقام به میلیون بشکه)	درصد تغییر نسبت به هفته ماقبل	درصد تغییر نسبت به مشابه سال قبل
نفت خام	۲۹۳/۹	-۱/۷۷	-۱۶/۷۹
نفت حرارتی و دیزل	۱۲۲/۵	۱/۴۹	-۱/۲۹
بنزین	۲۱۱/۸	۰/۴۳	۳/۳۷

براساس این گزارش، موجودی انبار نفت خام در هفته منتهی به ۴ ژوئیه نسبت به هفته ماقبل آن ۵/۹ میلیون بشکه کاهش پیدا کرده و به پایین ترین سطح خود از اواخر ژانویه سالجاری تاکنون رسیده است. مجموع این عوامل برآبای نفت فشار سعودی وارد نمود. اما بررسیهای بیشتر کارشناسان نفتی بر روی گزارش EIA نشان می‌داد که بخش عمده کاهش ذخایر نفت خام آمریکا (نزدیک به ۴/۸ میلیون بشکه آن) در منطقه West Coast رخ داده که این منطقه تأثیر چندانی بر بازارهای آتی نفت (Futures) ندارد. همچنین یکی از مقامات عالیرتبه وزارت کشور آمریکا گفت که این کشور هنوز از تمام گزینه‌های دیپلماتیک در مورد تهران استفاده نکرده است. این اظهارات احتمال استفاده از گزینه‌های نظامی را کاملاً ضعیف نمود. درنتیجه این موارد، بهای نفت برگشت نمود و نهایتاً نسبت به روز کاری قبل تغییر چندانی نشان نداد. در روز پنج شنبه براساس اخبار منتشره، گروه اصلی شبه نظامیان سورشی در دلتای نیجر اعلام کردند آتشبسی را که خود بصورت یکطرفه برقرار کرده بودند پایان خواهند داد. خبر مربوط به آزمایشات موشکی ایران نیز بر نگرانیهای بازار افزود. همچنین در پی انتشار گزارش اوپک از وضعیت فعلی و دورنمای بازار نفت موسوم به World Oil Outlook که در آن کاهش تقاضا برای تولیدات این سازمان در سالهای آینده پیش‌بینی شده بود، دیرکل اوپک هشدار داد که در صورت تحقق این امر سرمایه‌گذاریها در صنعت نفت کشورهای عضو با عدم توجیه اقتصادی روبه‌رو خواهد شد. این هشدار که ممکن است سرمایه‌گذاری در بخش نفت کاهش یابد، کشورهای مصرف کننده نفت را به شدت نگران نمود. در روز جمعه بک اتحادیه نفتی در برزیل اعلام کرد که کارگران شاغل در شرکت Petrobras از روز دوشنبه ۱۴ ژوئیه دست به یک اعتصاب پنج روزه خواهند زد. مسایل ژئوپولیتیکی مربوط به خاورمیانه و نیجریه نیز کماکان در بازار تأثیرگذار بودند. لذا با توجه به کلیه موارد یادشده، بهای نفت در دو روز آخر هفته سیر سعودی پیمود.

جدول ۲- قیمت نفت خام در هفته متمیز به ۱۱ ژوئیه ۲۰۰۸

متوسط هفته	جمعه ۱۱ ژوئیه	پنجشنبه ۱۰ ژوئیه	چهارشنبه ۹ ژوئیه	سه شنبه ۸ ژوئیه	دوشنبه ۷ ژوئیه	دروزهای هفته	
						عنوان	
۱۴۰/۲۸	۱۴۴/۴۹	۱۴۲/۰۳	۱۳۶/۵۸	۱۳۶/۴۳	۱۴۱/۸۷	نفت برنت	
۱۴۰/۰۴	۱۴۵/۰۸	۱۴۱/۶۵	۱۳۶/۰۵	۱۳۶/۰۴	۱۴۱/۳۷	نفت پایه آمریکا	
۱۳۵/۱۲	-	۱۳۳/۶۸	۱۳۳/۱۶	۱۳۵/۲۱	۱۳۸/۴۴	نفت اوپک	